Dosarul nr. 3r-54/24; (2-23177486-02-3r-05022024)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Râșcani (judecător Avasiloaie Tatiana)

D E C I Z I E

29 februarie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:
Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
judecătorii Bostan Angela și Dașchevici Grigore

examinând recursul depus de Brenici Mircea, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 22 ianuarie 2024,

prin care a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Brenici Mircea către Comisia Electorală Centrală, Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1, Consiliului electoral al circumscripției electorale sătești Colonița nr.1/1, terț Zaporojan Angela, cu privire la anularea hotărârii nr. 195 din 05 noiembrie 2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1 și a deciziilor pe marginea căii prealabile a Comisiei Electorale Centrale, expuse în scrisorile nr. CEC-8/3749 și nr. CEC-8/3750 din 16 noiembrie 2023; anularea hotărârii Consiliului electoral al circumscripției electorale Colonița nr.1/11 cu privire la aprobarea procesului – verbal privind centralizarea rezultatelor votării la alegerile primarului s. Colonița nr.35 din 06 noiembrie 2023; anularea rezultatelor alegerilor Primarului s. Colonița, petrecute la 05 noiembrie 2023, în cadrul cărora a fost desemnată câștigător Angela Zaporojan; invalidarea rezultatelor alegerilor Primarului s. Colonița petrecute la 05 noiembrie 2023, prin care s-a desemnat câștigător Angela Zaporojan, cu petrecerea alegerilor repetate și excluderea din cursa electorală a candidatului Angela Zaporojan,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La data de 12 decembrie 2023 Brenici Mircea a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Electorale Centrale, Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1, Consiliul electoral al circumscripției electorale sătești Colonița nr.1/1, terț Zaporojan Angela, privind anularea hotărârii nr. 195 din 05 noiembrie 2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1 și a deciziilor pe marginea căii prealabile a Comisiei Electorale Centrale, expuse în scrisorile nr. CEC-8/3749 și nr. CEC-8/3750 din 16 noiembrie 2023; anularea hotărârii Consiliului electoral al circumscripției electorale Colonița nr.1/11 cu privire la aprobarea procesului-verbal privind centralizarea rezultatelor votării la alegerile primarului s. Colonița nr.35 din 06 noiembrie 2023; anularea rezultatelor alegerilor Primarului s. Colonița, petrecute la 05 noiembrie 2023, în cadrul cărora a fost desemnată câștigător Angela Zaporojan; invalidarea rezultatelor alegerilor Primarului s. Colonița, petrecute la 05 noiembrie 2023, prin care s-a desemnat câștigător Angela Zaporojan, cu petrecerea alegerilor repetate și excluderea din cursa electorală a candidatului Angela Zaporojan.

Poziția instanței de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 22 ianuarie 2024, a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Brenici Mircea.

Solicitarea recurentului:

La data de 24 ianuarie 2024 Brenici Mircea a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 22 ianuarie 2024, solicitând casarea încheierii primei instanțe, cu admiterea cererii de chemare în judecată. Totodată, a solicitat ca în cazul neadmiterii cerințelor menționate supra, și având în vedere că instanța de fond nu a examinat cererea de chemare în judecată în fond, să fie admis recursul și transmisă cauza la rejudecare în fond la prima instanță. (f.d. 146-160).

Termenul de declarare a recursului:

În temeiul art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată, în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Conform art. 95 alin. (1) din Codul electoral, în perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea.

Dispozițiile art. 100 alin. (1) din Codul electoral stipulează că, în perioada electorală, autoritățile competente examinează contestațiile în termen de 3 zile de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. La examinarea litigiilor electorale, instanțele judecătorești aplică același termen, inclusiv în cadrul procedurilor de exercitare a căilor de atac.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea contestată a fost emisă la data de 22 ianuarie 2024, recursul fiind depus la data de 24 ianuarie 2024, astfel Colegiul conchide că recursul a fost declarat în termen.

Argumentele părților:

În motivarea recursului recurentul a invocat că încheierea contestată este una neîntemeiată.

Consideră că este ilegal ce a menționat magistratul în prima instanță, or, însăși instanța se contrazice în aprecieri.

Susține că instanța de judecată nu poate să purceadă la examinarea cauzei în fond, or, probleme invocate urmează a fi analizate de către organul electoral competent în cadrul procedurii de centralizare și confirmare a rezultatelor alegerilor, inclusiv de validare a mandatelor candidaților aleși.

Opinează că este o absurditate și o ilegalitate din partea instanței, or, recurentul s-a adresat în modul stabilit de Codul electoral la organul electoral competent pentru a examina procedura de centralizare și confirmare a rezultatelor și anume organul electoral a declarat inadmisibilă contestația acestuia și din aceste motive a fost obligat să se adreseze instanței de judecată.

Instanța de judecată nu dorește să examineze situația invocată de recurent și îl trimite la organul electoral, ceea ce în opinia sa, este absurd și ilegal, or, organul electoral s-a expus iar el contestă un act emis de organul electoral, prin care nu a dorit să examineze contestația.

Consideră că acțiunile judecătorului primei instanțe îi încalcă direct dreptul la accesul la justiție și dreptul la un proces echitabil, în cazul respectiv va fi obligat să se adreseze la CtEDO pentru a elucida circumstanțele și dreptatea, instanțele naționale își bat joc în mod direct de contestația argumentată a recurentului

Instanța menționează că există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și același temei. Este absolut ilegal cele menționate, or, litigiile care au avut loc în paralel, au fost examinate alte acte emise de organele electorale, care nu au relevanță asupra prezentului litigiu.

Consideră că instanța de fond a apreciat eronat starea de fapt și de drept, a declarat acțiunea inadmisibilă, iar în susținerea concluziei instanța remarcă faptul că pretențiile reclamantului au fost depuse la mai mult de o lună din momentul alegerilor, or, recurentul a depus contestație

conform Codului electoral, chiar în ziua de 05 noiembrie 2023 (în ziua alegerilor) împotriva încălcărilor sesizate, respectiv organul electoral urma să examineze în ziua de 05 noiembrie problema contestată de ultimul, dar organul electoral a evitat și nu a făcut-o, respectiv recurentul s-a adresat în instanța de contencios administrativ în modul corespunzător. Prin actele judecătorești magistratul a afirmat că recurentul urmează să se adreseze cu contestare împotriva actului de totalizare a rezultatelor, iar despre actul în cauză a fost informat în instanța de apel, fiind anexat la referința depusă de Consiliul electoral al circumscripției sătești Colonița nr. 1/11, imediat după cum a fost notificat despre hotărârea în cauză, astfel a respectat toți pașii prevăzuți de Codul electoral și Codul administrativ, fiind respectată și procedura extrajudiciară cât și cea judiciară, existând o consecutivitate juridică conform normelor imperative. Consideră totalmente eronate concluziile instanței de fond, care nu a apreciat corect normele imperative de drept și a examinat superficial cauza respectivă.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Completul judiciar consideră recursul neîntemeiat, care urmează a fi respins, iar încheierea primei instanțe menținută, din considerentele ce succed.

Conform art. 241 Cod administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi. Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel care nu se contestă separat cu recurs pot fi contestate odată cu fondul, dacă prezentul cod sau alte legi nu prevăd pentru încheierile judecătorești nici o cale de atac. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: […] b) respinge recursul; […]

Articolul 21 alin.(1) din Codul administrativ stipulează că, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative.

În corespundere cu prevederile art.194 alin.(1) din Codul administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

La cercetarea stării de fapt instanța de recurs a stabilit că, prin hotărârea CEC nr. 1108 din 04 iulie 2023 a fost stabilită data alegerilor locale generale pentru 05 noiembrie 2023.

La data de 05 noiembrie 2023 Brenici Mircea a depus la Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1, contestație cu privire la tragerea la răspundere a doamnei Angela Zaporojan prin excluderea din cursa electorală.

La data de 05 noiembrie 2023 Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1 a emis Hotărârea nr. 195, prin care contestația lui Brenici Mircea a fost declarată inadmisibilă.

La data de 12 noiembrie 2023 Brenici Mircea a adresat Comisiei Electorale Centrale o cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea hotărârii nr. 195 din 05 noiembrie 2021 a Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1, concomitent solicitând repunerea în termenul de depunere a cererii prealabile.

La data de 16 noiembrie 2023 Comisia Electorală Centrală a expediat în adresa lui Brenici Mircea răspunsurile nr. CEC-8/3749 și nr. CEC-8/3750 din 16 noiembrie 2023, în care a invocat că procedura prealabilă prevăzută de art. 91 alin. (3) Cod electoral a fost respectată iar

contestațiile împreună cu materialele anexate urmează a fi depuse la Judecătoria Chișinău sediul Râșcani, personal sau prin reprezentantul împuternicit, în condițiile Codului administrativ, în coroborare cu prevederile Codului de procedură civilă și Codului electoral.

La data de 12 decembrie 2023 Brenici Mircea a depus prezenta acțiune împotriva Comisiei Electorale Centrale, Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1, Consiliului electoral al circumscripției electorale sătești Colonița nr.1/1, Zaporojan Angela – concurent electoral prin care a solicitat anularea hotărârii nr. 195 din 05 noiembrie 2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1 și a deciziilor pe marginea căii prealabile a Comisiei Electorale Centrale, expuse în scrisorile nr. CEC-8/3749 și nr. CEC-8/3750 din 16 noiembrie 2023; anularea hotărârii Consiliului electoral al circumscripției electorale Colonița nr.1/11 cu privire la aprobarea procesului – verbal privind centralizarea rezultatelor votării la alegerile primarului s. Colonița nr.35 din 06 noiembrie 2023; anularea rezultatelor alegerilor Primarului s. Colonița, petrecute la 05 noiembrie 2023, în cadrul cărora a fost desemnată câștigător Angela Zaporojan; invalidarea rezultatelor alegerilor Primarului s. Colonița, petrecute la 05 noiembrie 2023, prin care s-a desemnat câștigător Angela Zaporojan, cu petrecerea alegerilor repetate și excluderea din cursa electorală a candidatului Angela Zaporojan și sancționarea lui Vasile Braghiș pentru încălcările admise la 05 noiembrie 2023 în calitate de Președinte al CECE Colonița nr.1/11.

Judecătorul primei instanțe corect a stabilit că, anterior depunerii acțiunii din 12.12.2023, la data de 20.11.2023 Vlad Alexandru și Brenici Mircea au depus o cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Electorale Centrale, Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1, Consiliului electoral al circumscripției electorale sătești Colonița nr.1/1, Angela Zaporojan, solicitând anularea hotărârii nr. 195 din 05 noiembrie 2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1 și a deciziilor pe marginea căii prealabile a Comisiei Electorale Centrale, expuse în scrisorile nr. CEC-8/3749 și nr. CEC-8/3750 din 16 noiembrie 2023; anularea rezultatelor alegerilor Primarului s. Colonița, petrecute la 05 noiembrie 2023, în cadrul cărora a fost desemnată câștigător Angela Zaporojan; invalidarea rezultatelor alegerilor Primarului s. Colonița, petrecute la 05 noiembrie 2023, prin care s-a desemnat câștigător Angela Zaporojan, cu petrecerea alegerilor repetate și excluderea din cursa electorală a candidatului Angela Zaporojan.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 24 noiembrie 2023, a fost declarată inadmisibilă acțiunea înaintată de Vlad Alexandru și Brenici Mircea.

Prin decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 04 decembrie 2023, a fost respins recursul depus de avocatul Corceac Sorin în interesele recurentului Vlad Alexandru și a fost menținută încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 24 noiembrie 2023.

De menționat că, ulterior depunerii acțiunii din 12.12.2023, Brenici Mircea a depus la 18.12.2023 o acțiune împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale nr. 1 și Consiliului Electoral al Circumscripției or. Colonița 1/11, Comisia Electorală Centrală, privind anularea hotărârii nr. 39 din 06 decembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Colonița nr. 1/11, a hotărârii nr. 40 din 06 decembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Colonița nr. 1/11, invalidarea rezultatelor alegerilor locale generale desfășurate în satul Colonița la data de 05.11.2023, sancționarea și excluderea din cursa electorală a candidatului la funcția de Primar din partea Partidului Politic Mișcarea Alternativă Națională - Zaporojan Angela, desfășurarea alegerilor locale repetate în satul Colonița.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 09 ianuarie 2024, a fost declarată inadmisibilă acțiunea depusă în contencios administrativ de Mircea Brenici către Consiliul

Electoral al Circumscripției Electorale nr. 1 și Consiliul Electoral al Circumscripției or. Colonița 1/11, Comisia Electorală Centrală, privind anularea hotărârii nr. 39 din 06 decembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Colonița nr. 1/11, a hotărârii nr. 40 din 06 decembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Colonița nr. 1/11, invalidarea rezultatelor alegerilor locale generale desfășurate în satul Colonița la data de 05.11.2023, sancționarea și excluderea din cursa electorală a candidatului la funcția de Primar din partea Partidului Politic Mișcarea de Alternativă Națională - Zaporojan Angela, desfășurarea alegerilor locale repetate în satul Colonița.

Prin decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 17.01.2024, a fost respins recursul lui Brenici Mircea și menținută încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 09.01.2024.

În conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. a) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept.

Coroborând normele legale enunțate la circumstanțele cauzei, Completul judiciar consideră că judecătorul primei instanțe corect a stabilit că acțiunea depusă de Brenici Mircea la data de 12.12.2023 este similară, în partea pretențiilor cu privire la: *anularea hotărârii nr. 195 din 05 noiembrie 2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1 și a deciziilor pe marginea căii prealabile a Comisiei Electorale Centrale, expuse în scrisorile nr. CEC-8/3749 și nr. CEC-8/3750 din 16 noiembrie 2023; anularea rezultatelor alegerilor Primarului s. Colonița, petrecute la 05 noiembrie 2023, în cadrul cărora a fost desemnată câștigător Angela Zaporojan; invalidarea rezultatelor alegerilor Primarului s. Colonița, petrecute la 05 noiembrie 2023, prin care s-a desemnat câștigător Angela Zaporojan, cu petrecerea alegerilor repetate și excluderea din cursa electorală a candidatului Angela Zaporojan,* acțiunea fiind depusă împotriva acelorași părți, asupra aceluiași obiect și având aceleași temeiuri, cu acțiunile depuse de Brenici Mircea la 20.11.2023 și 18.12.2023, în privința cărora există deciziile irevocabile ale Curții de Apel Chișinău din 04.12.2023 și 17.01.2024.

Astfel, în partea pretențiilor cu privire la: *anularea hotărârii nr. 195 din 05 noiembrie 2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr. 1 și a deciziilor pe marginea căii prealabile a Comisiei Electorale Centrale, expuse în scrisorile nr. CEC-8/3749 și nr. CEC-8/3750 din 16 noiembrie 2023; anularea rezultatelor alegerilor Primarului s. Colonița, petrecute la 05 noiembrie 2023, în cadrul cărora a fost desemnată câștigător Angela Zaporojan; invalidarea rezultatelor alegerilor Primarului s. Colonița, petrecute la 05 noiembrie 2023, prin care s-a desemnat câștigător Angela Zaporojan, cu petrecerea alegerilor repetate și excluderea din cursa electorală a candidatului Angela Zaporojan,* judecătorul primei instanțe a ajuns la o concluzie corectă despre inadmisibilitatea acțiunii în partea acestor pretenții, în temeiul art. 207 alin.(2) lit. a) Cod administrativ.

Cu referire la pretenția reclamantului privind anularea hotărârii Consiliului electoral al circumscripției electorale Colonița nr.1/11, cu privire la aprobarea procesului – verbal privind centralizarea rezultatelor votării la alegerile primarului s. Colonița nr.35 din 06 noiembrie 2023; sancționarea lui Vasile Braghiș pentru încălcările admise la 05 noiembrie 2023 în calitate de Președinte al CECE Colonița nr.1/11, Completul judiciar reține următoarele.

În conformitate cu art. 207 alin.(1), (2) lit. d) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu, dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

[...] d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209.

Totodată, art. 209 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, prevede că: (1) Acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, ***dacă legea nu prevede altfel***.

În conformitate cu prevederile art. 100 alin. (4) Cod electoral, contestațiile depuse în ziua alegerilor se examinează în aceeași zi, cu excepțiile stabilite de prezentul capitol, iar cele depuse după încheierea votării se examinează concomitent cu procedura de centralizare și confirmare a rezultatelor alegerilor, inclusiv de validare a mandatelor candidaților aleși.

Din norma legală precitată, rezultă expres și cert că, în cazul contestațiilor depuse ulterior petrecerii propriu-zise a alegerilor, acestea sunt examinate concomitent cu procedura de centralizare și validare a rezultatelor alegerilor.

În speță, obiect al controlului judecătoresc constituie hotărârea nr.35 din 06 noiembrie 2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale Colonița nr.1/11 „Cu privire la aprobarea procesului – verbal privind centralizarea rezultatelor votării la alegerile primarului satului Colonița", prin care s-a aprobat procesul-verbal privind centralizarea rezultatelor votării la alegerea primarului satului Colonița conform anexei la prezenta hotărâre. Totodată, este relevant de menționat că, în pct. 2 al hotărârii nominalizate, s-a indicat expres: „2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării, se transmite Comisiei Electorale Centrale prin intermediul consiliului electoral de circumscripție și poate fi contestată în decurs de 3 zile calendaristice de la data adoptării, prin depunerea cererii prealabile la organul electoral ierarhic superior." (f.d. 1, dosar administrativ)

La data de 04 decembrie 2023 Brenici Mircea s-a adresat către Consiliul electoral al circumscripției electorale mun. Chișinău nr. 1 și Comisiei Electorale Centrale cu cerere prealabilă asupra hotărârii nr. 35 din 06 noiembrie 2023 CECE Colonița nr. 1/11 (f.d. 21-25).

La data de 06 decembre 2023 Președintele Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale municipale Chișinău nr. 1, Gadîmba Viorica a întocmit o notă informativă, adresată atât Președintelui Comisiei electorale centrale, cât și petiționarului – Brenici Mircea, explicând că din lipsa de cvorum contestația nu poate fi soluționată. În aceste context CECE mun. Chișinău a invocat următoarele: „[…] având în vedere imposibilitatea examinării contestațiilor depuse și adoptării hotărârilor pe marginea acestora se atestă faptul exercitării calei prealabile, iar în conformitate cu prevederile art. 91 alin. (3) din Codul electoral, sunteți în drept să contestați în decurs de 3 zile, la Judecătoria Chișinău sediul Râșcani." (f.d. 17-18)

Art. 91 alin. (3) din Cod electoral stipulează că: În sensul alin. (2), legalitatea actelor administrative ale organului electoral emitent, precum și acțiunile/inacțiunile acestuia se contestă direct la organul electoral ierarhic superior. După respectarea procedurii prealabile, decizia organului electoral emitent, după caz, decizia organului electoral ierarhic superior în partea adoptării unei noi soluții pe marginea cererii prealabile se contestă direct în instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află organul electoral respectiv.

În conformitate cu prevederile art. 95 alin. (1), (8) Cod electoral, (1) În perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea. [...], (8) Înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin.(1).

Din probatoriul cauzei rezultă că, nota informativă/răspunsul la cererea prealabilă, prin care reclamantul Brenici Mircea a fost informat despre lipsa de cvorum pentru examinarea cererii prealabile și că în așa condiții se atestă faptul exercitării căii prealabile, a fost emisă de președintele CECE mun. Chișinău nr. 1 la data de 06 decembrie 2023.

În circumstanțele descrise, termenul limită de sesizare a instanței de judecată cu acțiune în

contencios administrativ privind anularea hotărârii nr.35 din 06 noiembrie 2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale Colonița nr.1/11, a expirat de drept la data de 09 decembrie 2023. Or, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1), (2) din Codul electoral, (1) În sensul prezentului cod, referința la zi (zile) în vederea calculării termenelor pentru efectuarea procedurilor și acțiunilor electorale se consideră referința la o zi calendaristică, respectiv, la zile calendaristice, cu excepția stabilirii exprese a termenelor în zile lucrătoare. Dacă calcularea termenelor este determinată de ziua alegerilor, aceasta din urmă nu se include în calcul. (2) La calcularea termenelor pentru efectuarea procedurilor și acțiunilor electorale se includ și zilele de sărbătoare nelucrătoare, precum și cele declarate de odihnă, conform Codului muncii.

Așadar, se menționează că cererea de chemare în judecată a fost depusă prin intermediul poștei electronice la data de 12 decembrie 2023 (f.d. 3-10), fapt ce denotă sesizarea instanței de judecată cu acțiunea în contencios administrativ, cu încălcarea termenului stabilit de art. 209 Cod administrativ în coroborare cu art. 95 alin. (1), (8) din Codul electoral.

Or, legiuitorul a determinat expres că dreptul de înaintare a acțiunilor în contencios administrativ este limitat la un anumit interval și anume 03 zile „[...] care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea […]", chiar dacă acest termen expiră în zi de odihnă sau zi de sărbătoare nelucrătoare.

Cu atât mai mult, se menționează că atât cererea de chemare în judecată, cât și cererea de recurs, sunt depuse de reclamantul Brenici Mircea prin intermediul poștei electronic, fapt care denotă că aceasta este activă, respectiv reclamantul a avut posibilitate să depună cererea de chemare în judecată în adresa instanței de judecată, prin intermediul poștei electronice la data de 09 decembrie 2023, acțiune care nu a fost întreprinsă de reclamant.

În context, este de notat că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligentă derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Or, chiar dacă instanța de judecată ar admite că reclamantul nu a recepționat nota informativă/răspunsul la cererea prealabilă din 06 decembrie 2023, emis de președintele CECE mun. Chișinău nr. 1, și în astfel de circumstanțe se atestă încălcarea termenului de înaintare a acțiunii în contencios administrativ, asta deoarece, în conformitate cu prevederile art. 91 alin. (1) lit. a) Cod electoral, (1) În sensul prezentului cod, prin contestație se înțelege cererea (sesizarea) în formă scrisă, inclusiv cererea prealabilă, prin care: a) se cere revizuirea, anularea, în tot sau în parte, ori emiterea unui act administrativ de către organul electoral, realizarea unei acțiuni sau obligarea organului electoral la inacțiune; [...]

Așadar, conform art. 100 alin. (1) Cod electoral, (1) În perioada electorală, autoritățile competente examinează contestațiile în termen de 3 zile de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor.

Iar, reieșind din faptul că, în speță, reclamantul contestă hotărârea organului electoral privind aprobarea rezultatelor alegerilor, termenul stabilit de art. 100 alin. (1) din Cod electoral, este aplicabil și la examinarea cererii prealabile împotriva acestei hotărâri.

În conformitate cu prevederile art. 64 alin. (1), (2) Cod administrativ, (1) Autoritatea publică este obligată să soluționeze o cerere potrivit competențelor sale și în termenul stabilit de lege. (2) Refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal.

Deci, în circumstanțele în care Brenici Mircea pretinde că a depus cerere prealabilă la data de 04 decembrie 2023, însă nu a primit un răspuns la cererea respectivă, ultimul urma să

acționeze cu respectarea prevederilor art. art. 95 alin. (1), (8) din Codul electoral în coroborare cu art. 64 alin. (1), (2) Cod administrativ și să înainteze o acțiune în contencios administrativ cel târziu la data de 10 decembrie 2023.

Or, prin prisma prevederilor art. 100 alin. (1) din Cod electoral, termenul limită de soluționare a cererii prealabile a expirat la data de 07 decembrie 2023, iar în condițiile în care, după cum pretinde că nu a recepționat vreun răspuns din partea organului electoral în termenul stabilit, Brenici Mircea urma să aprecieze lipsa răspunsului ca un refuz, respectiv reclamantul urma să conchidă că termenul de depunere a cererii de chemare în judecată a început să curgă la data de 08 decembrie 2023 – ziua imediat următoare, după expirarea termenului pentru soluționarea cererii prealabile și a expirat la 10 decembrie 2023.

Însă, nici acest termen nu a fost respectat de reclamant, acțiunea în contencios administrativ fiind depusă abia la data de 12 decembrie 2023.

Astfel, reieșind din prevederile art. 207 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, art. 100 alin. (1), art. 95 alin. (1), (8) din Codul electoral, Completul judiciar conchide că acțiunea reclamantului Brenici Mircea în partea pretenției privind anularea hotărârii nr. 35 din 06 noiembrie 2023 a Consiliului electoral al circumscripției electorale Colonița nr.1/11, este inadmisibilă.

Or, prescrierea dreptului de atacare a actelor organelor electorale, a fost instituită de legiuitor ca o măsură de ordonare a părților în exercitarea drepturilor și obligațiilor în materie electorală, iar pentru eficientizarea acesteia, fiind prevăzută instituția repunerii în termenul de prescripție omis, reglementată de prevederile art. 210 și art. 65 din Codul administrativ, de care reclamantul nu a făcut uz, cu toate că legiuitorul în art. 95 alin. (1) și (8) din Codul electoral a indicat expres că, termenul de înaintare a acțiunii în contencios administrativ este de 3 zile și se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea, și nu de la data comunicării acestui act contestatarului, care sesizând organul electoral cu o contestație este obligat în intervale rezonabile de timp să se intereseze de mersul examinării contestației, ținând cont de specificul materiei electorale și termeni restrânși de procedură reglementate de Legea specială.

Așadar, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se calculează de la data adoptării hotărârii de către Comisia Electorală Centrală, dar nu de la data notificării hotărârii, iar instanța de judecată nu este în drept să dispună din oficiu repunerea în termenul de înaintare a acțiunii, în condițiile în care o astfel de solicitare nu a fost formulată de reclamant.

Prin urmare, este indubitabil faptul că acțiunea în contencios administrativ a fost depusă cu încălcarea termenului stabilit de art. 95 alin. (1) și (8) din Codul electoral, or, după cum s-a invocat, termenul de contestare a hotărârii Comisiei Electorală Centrală se calculează de la data adoptării hotărârii, dar nu de la data comunicării actului.

Completul judiciar consideră necesar a menționa că pornind de la jurisprudența CtEDO, admiterea spre examinare a unei acțiuni tardive, încalcă dreptul la un proces echitabil al părții în proces. În atare situație, opunerea prescripției revendicărilor înaintate de reclamant anihilează necesitatea aprecierii temeiniciei faptelor, prin care acesta își argumentează cerințele, pretinsul titular al dreptului material fiind sancționat pentru pasivitate nejustificată prin stingerea elementului de protecție juridică al acestui drept, astfel încât, în această ipoteză, instanța de judecată nu urmează să clarifice fondul unei cereri, care în mod inevitabil și obiectiv urmează a fi declarată inadmisibilă pe motivul depășirii termenului de prescripție. Or, un astfel de proces ar fi lipsit de un scop legitim pentru desfășurare.

Colegiul consideră că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza, în condiții care să n-o plaseze într-o situație dezavantajoasă sau mai avantajoasă în raport cu adversarul său. Iar, între părți trebuie să se mențină un echilibru corect. Or, admiterea acțiunii înaintată cu depășirea termenului de prescripție, ar constitui o plasare a reclamantului într-o situație mai avantajoasă decât celelalte părți, încălcindu-se prin aceasta principiul egalității armelor și dreptul de apărare împotriva reclamanților.

În context, instanța de recurs relevă și opinia Curții Europene a Drepturilor Omului, expusă în jurisprudența sa constantă că, limitele de termen (prescripția) impuse în vederea apărării judiciare a drepturilor pretinse a fi lezate, sunt acceptabile în interesul unei bune administrări a justiției, urmărind un scop legitim de a asigura securitatea raporturilor juridice și protejarea persoanelor ce ar putea fi acuzate împotriva învinuirilor lipsite de actualitate (*stale claim*) susceptibile de a provoca dificultăți în eliminarea și preîntâmpinarea actelor de injustiție.

La acest capitol, instanța de judecată reține în acest sens constatările Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul Melnic vs. Moldova, cererea nr.6923/03, hotărâre din 14.11.2006), în care s-a reiterat că articolul 6 §1 al Convenției, obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile lor. Omisiunea instanțelor judecătorești de a motiva refuzul de a accepta o obiecție potrivit căreia acțiunea era tardivă, constituie o violare a acestei prevederi. Or, într-un stat de drept în care drepturile și libertățile persoanei sunt proclamate valori supreme, prescripția este menită să asigure protecția efectivă a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor.

Deci, instanța de judecată reține că o astfel de soluție este incompatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din CEDO, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru sesizarea instanței de judecată cu o acțiune în contencios administrativ, ar împiedica intervenirea lucrului decis, ca urmare a expirării termenului de atac al actului administrativ - Hotărârea nr. 35 din 06 noiembrie 2023 a CECE Colonița nr. 1 și ar leza în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În condițiile în care s-a stabilit că, acțiunea reclamantului Brenici Mircea în partea pretenției privind anularea hotărârii nr. 35 din 06 noiembrie 2023, a fost declarată inadmisibilă, ca fiind depusă cu omiterea termenului, instanța nu se va expune asupra argumentelor invocate de recurent cu referire la fondul cauzei, ce ține de pretinse încălcări admise de autoritatea publică la emiterea acestui act.

Nu pot fi reținute nici argumentele recurentului, la care ultimul face trimitere la cererea de recuzare și cererea de strămutare depuse prin intermediul poștei electronice la data de 22 ianuarie 2024, ora 10:18 și 10:21, care nu au fost luate în considerare de prima instanță. Or, recurentul nu ține cont de faptul că pentru data de 22 ianuarie 2024 a fost amânată deliberarea și pronunțarea actului judecătoresc, fiind depășită etapa cererilor și demersurilor. Cu atât mai mult că, probatoriul cauzei atestă că reclamantul Brenici Mircea la data de 18 ianuarie 2024 a recepționat încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 15 ianuarie 2024, prin care părților au fost explicate drepturile și obligațiile de care ei beneficiază în cadrul procesului, inclusiv modalitatea formulării cererilor și înaintării recuzării. Este relevant de menționat că la data de 01 februarie 2024 Curtea de Apel Chișinău a examinat cererea lui Brenici Mircea privind strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad, însă nu a fost identificat existența vreunui temei legal pentru admiterea acesteia.

Din considerentele menționate, Completul specializat ajunge la concluzia de a respinge ca neîntemeiat recursul depus de Brenici Mircea.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E :

Se respinge recursul depus de Brenici Mircea.
Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 22 ianuarie 2024.
Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Dașchevici Grigore